

A1. Το κείμενο αναφέρεται στην αναγκαιότητα ύπαρξης της αυτομόρφωσης στη σύγχρονη ζωή. Αρχικά τονίζεται ότι η αυτομόρφωση δεν αποτελεί μόνο αποτέλεσμα ατομικής προσπάθειας, αλλά είναι συνισταμένη του ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος στο οποίο ανήκει κάθε άτομο. Η αυτομόρφωση προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή των ανθρώπων στο κοινωνικό γίνεσθαι. Υποστηρίζεται η αναγκαιότητά της, δεδομένου ότι οι ραγδαίες εξελίξεις στην επιστήμη και την τεχνολογία επηρεάζουν την ποιότητα και τον αριθμό των γνώσεων που απαιτούνται για την τέλεση πολλών επαγγελματιών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να παρατηρούνται συχνά αλλαγές στην επαγγελματική πορεία αρκετών ανθρώπων. Τέλος, συμπεραίνεται ότι η εκπαιδευτική διαδικασία δεν μπορεί να είναι μια απλή μονόδρομη μετάδοση γνώσεων, αλλά θα πρέπει να διεκπεραιώνεται δια βίου.

110 λέξεις

B1. Στην εποχή των ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων, όπου η γνώση ανανεώνεται διαρκώς με φρενήρεις ρυθμούς, είναι φυσικό να επηρεάζεται η αγορά εργασίας. Οι νέες εξελίξεις δημιουργούν καινούρια επαγγέλματα, ενώ συχνά άλλα παύουν να υφίστανται επειδή θεωρούνται παρωχημένα. Οι απαιτήσεις της αγοράς εργασίας γίνονται ολοένα και μεγαλύτερες όσον αφορά το επίπεδο γνώσεων των εργαζομένων, αφού στις περισσότερες ειδικότητες, η προηγμένη τεχνολογική γνώση έχει εισέλθει ολοκληρωτικά. Στο πλαίσιο αυτών των νέων δεδομένων, οι νέοι άνθρωποι που εισέρχονται στην αγορά εργασίας ενδέχεται, κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής τους πορείας να αλλάξουν δύο ή τρία επαγγέλματα, διότι τα εργασιακά δεδομένα συνεχώς θα υφίστανται μεταβολές, ενώ παράλληλα θα επιλέγουν διαφορετικές επαγγελματικές κατευθύνσεις, όταν θα διαπιστώνεται ότι το επίπεδο γνώσεων που είχαν μέχρι τώρα κρίνεται ανεπαρκές για διεκπεραίωση της εκάστοτε εργασίας της.

B2.α) Η παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο της αιτιολόγησης. Συγκεκριμένα, στην πρώτη φράση των λεπτομερειών της παραγράφου: "Και τούτο επειδή...της καθημερινής ζωής" η συγγραφέας του κειμένου αιτιολογεί για ποιο λόγο η εκπαίδευση δε μπορεί να είναι απλή, κανονιστική μετάδοση γνώσεων. Ακριβώς αποτελεί αντικείμενο αλληλεπίδρασης ανάμεσα στις διαφορετικές γενιές, τα δυο φύλα και τις διαφορετικές κουλτούρες των

ανθρώπων. Στη συνέχεια συμπεραίνει ότι, εφόσον δεν ισχύει η παραπάνω διαπίστωση, η εκπαιδευτική πράξη επεκτείνεται σε όλη τη διάρκεια της ζωής του ατόμου και όχι αποκλειστικά κατά τη διάρκεια των σχολικών χρόνων.

β) Θεματική περίοδος: "Η εκπαίδευση...κατά τον 19ο αιώνα".

Λεπτομέρειες – σχόλια: "Και τούτο...της καθημερινής ζωής".

Κατακλείδα: "Η εκπαιδευτική πράξη...των σχολικών τειχών".

B3.α) ατομική ≠ συλλογική

επιτρέπουν ≠ εμποδίζουν

ανεπαρκείς ≠ επαρκείς

διαφορετικές ≠ όμοιες

επεκτείνεται ≠ περιορίζεται

β) συνεχή = αδιάλειπτη

χρησιμότητα = ωφελιμότητα

συνέπειες = επιπτώσεις

δεξιότητες = προσόντα

καθίσταται = γίνεται

B4. 1) **Περιγραφικότητα:** Η συγγραφέας του κειμένου θέλοντας να επισημάνει την αναγκαιότητα της αυτομόρφωσης, χρησιμοποιεί περιγραφικό λόγο, με τον οποίο προσπαθεί να καταστήσει σαφή τον τρόπο με τον οποίο επιδρά η αυτομόρφωση στην αγορά εργασίας.

Συγκεκριμένα, αυτό φαίνεται ξεκάθαρα στην τρίτη παράγραφο: "Μία από τις συνέπειες αυτών των αλλαγών...να εκπαιδεύονται συνεχώς".

2) **Ερμηνεία φαινομένων:** Σε όλο το κείμενο γίνεται φανερή η προσπάθεια να τονιστεί η αξία και η αναγκαιότητα της αυτομόρφωσης μέσω της εκλαϊκευμένης ερμηνείας των αιτίων και των συνακόλουθων αποτελεσμάτων τους. Συγκεκριμένα, στην τελευταία παράγραφο, η συγγραφέας αιτιολογεί τη θέση της αναφέροντας την λογική αιτιολόγησή του με απλό και κατανοητό τρόπο, ώστε να είναι προσιτή η κατανόησή του στο ευρύ κοινό: "Και τούτο επειδή...και πέραν των σχολικών τειχών". Επίσης, στην πρώτη παράγραφο: "Με τον όρο ...απόσταση από τους άλλους."

3) **Επιστημονικό ύφος:** Ο απλός, λιτός και ανεπιτήδευτος λόγος που χρησιμοποιείται σε όλο το κείμενο είναι ενδεικτικός του επιστημονικού ύφους: "Η εκπαιδευτική πράξη καθίσταται επομένως μια διαδικασία που δεν περιορίζεται στο χώρο και το χρόνο, αλλά εκτείνεται σε όλη τη διάρκεια της ζωής...", "το γεγονός αυτό επιβάλλει στα άτομα, να

κατακτούν διαρκώς γνώσεις, να ανανεώνουν τις δεξιότητές τους...να εκπαιδεύονται συνεχώς''.

Γ1. ΕΚΘΕΣΗ – ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Επικοινωνιακό πλαίσιο: Άρθρο (άρα βάζουμε τίτλο)

Ρηματικά πρόσωπα: α' πληθυντικό (επειδή απευθυνόμαστε σε συμμαθητές)

γ' πληθυντικό

"Η αξία της αυτομόρφωσης"

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στη σύγχρονη εποχή, η μόρφωση κατέχει εξέχουσα θέση ανάμεσα στα προσόντα που πρέπει να διαθέτει ένα άτομο. Η μόρφωση συνίσταται στο να διαθέτει το άτομο γνώσεις σε διάφορους τομείς, αλλά και να αναπτύσσει ισόρροπα και αρμονικά όλες τις ηθικοπνευματικές του δυνάμεις. Τότε ο άνθρωπος χαρακτηρίζεται καλλιεργημένος, γιατί η μόρφωση είναι ό,τι απομένει στον άνθρωπο, όταν λησμονήσει όσα διδάχτηκε από τους θεσμοθετημένους φορείς της κοινωνίας, όπως η εκπαίδευση. Ωστόσο, εξίσου σημαντική είναι και η έννοια της αυτομόρφωσης, στην οποία θεμελιώδης κινητήρια δύναμη για την κατάκτηση γνώσεων είναι το ίδιο το άτομο.

ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

1ο ερώτημα: Σημασία αυτομόρφωσης (βλ. 1ο Φυλλάδιο, θεματική ενότητα "Παιδεία")

- Ο άνθρωπος δραστηριοποιείται προκειμένου να αναβαθμίσει το μυαλό και τον τρόπο σκέψης του. Ως εκ τούτου, οδηγείται στην προσωπική τελείωση, αυτοκυριαρχείται, δικαιώνεται. Πορεύεται με την αυτοπεποίθηση των ορθών επιλογών, αντιστέκεται σε ό,τι τον απειλεί ή τον εξευτελίζει.
- Ο άνθρωπος διεκδικεί την ελευθερία του, αναδεικνύεται σε υποκείμενο της ζωής και της μοίρας του.
- Ενισχύεται η δημοκρατική συμπεριφορά και η υπευθυνότητα: ο άνθρωπος συνειδητοποιεί ότι οφείλει να βρίσκεται σε πνευματική εγρήγορση, να ανανεώνει τις γνώσεις και τα δεδομένα του, προκειμένου να προβαίνει σε ορθότερες αποφάσεις στην πολιτική και κοινωνική ζωή. Η πνευματική νωθρότητα είναι εχθρός της δημοκρατίας, διότι το άτομο κινδυνεύει να γίνει έρμαιο της πολιτικής χειραγώγησης και προπαγάνδας διαφόρων επιτήδειων, που προσπαθούν να το

υπνωτίσουν. Η αυτομόρφωση, εξάλλου, διδάσκει στο άτομο την αξία της υπευθυνότητας, διότι μ'αυτήν οι άνθρωποι λαμβάνουν ενεργό δράση για την ανακάλυψη πληροφοριών / γνώσεων και δεν περιμένουν παθητικά να τους "μορφώσουν" άλλοι εξωγενείς παράγοντες. Στηρίζονται στις δυνάμεις και τις προσωπικές τους δυνατότητες.

- Η αυτομόρφωση ενισχύει / αναπτύσσει και την κριτική σκέψη, η οποία βοηθά στην εξακρίβωση του καλού και του κακού και στην αξιολόγηση συγκεκριμένων και αντιφατικών μηνυμάτων.
- Σμίκρυνση του χάσματος των γενεών, με την ισόβια ετοιμότητα του ανθρώπου για αλλαγές.

2ο ερώτημα – Τρόποι πραγμάτωσης της αυτομόρφωσης

- Ατομική ευθύνη: Ενασχόληση του ατόμου με διάφορους τομείς του επιστητού (π.χ. επιστημονικούς, πολιτικούς, κ.α.), σεμινάρια, διαδίκτυο, συνεχής επαφή με τις εξελίξεις της έρευνας και της τεχνολογίας, διάβασμα βιβλίων, συνεχής επαφή με τους εκάστοτε ειδικούς, όχι εφησυχασμός, ταξίδια για διεύρυνση πνευματικών οριζόντων.
- Πολιτεία: Παροχή οικονομικών και ηθικών κινήτρων, παροχή ευκαιριών, οργάνωση ημερίδων, σεμιναρίων, εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, πρόσκληση ειδικών για μετάδοση γνώσεων, δημιουργία σημείων επαφής με τις γνώσεις (π.χ. βιβλιοθήκες, ερευνητικά κέντρα κοινωνικού χαρακτήρα), παρότρυνση για εκλαϊκευση της γνώσης, προκειμένου αυτή να είναι προσιτή στο ευρύ κοινό.
- M.M.E.: Προβολή / κοινοποίηση αξιόλογων επιστημονικών ή καλλιτεχνικών έργων, με στόχο την παροχή κινήτρων για ενασχόληση και μόρφωση
- Πνευματικοί άνθρωποι: Έλλειψη ελιτισμού, απουσία αποστασιοποίησης εκλαϊκευση φαινομένων / γνώσεων, ώστε να γίνονται κατανοητά από το ευρύ κοινό.